

Przedpłata (za egz. nie-obowiązkowe) na miesiąc październik 1,30 zł.,

Krotoszyński

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1-lam) lub jego miejsce 10 groszy.

Oredownik Powiatowy

wychodzi w środy i soboty.

Administracja: DRUKARNIA PRZEMYSŁOWA — KROTOSZYN, UL. KOZMIŃSKA 2. TEL. 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Zezwolenie na kwestę.

Pan Wojewoda Poznański udzielił Wielkopolskiemu Zarządowi Związku Inwalidów Wojennych w Poznaniu zezwolenia na rozprzedaż nalepek po domach na cele powyższego Związku w czasie od 1. do 30. listopada b. r.

Zbierający składki winni być zaopatrzeni w pozwolenie P. Wojewody wzgl. uwierzytelniony odpis tegoż, w legitymacje osobiste z fotografią

i upoważnienie powyższego Związku oraz w listy składkowe z stronami ponumerowanymi i poświadczonymi przez władze Bezp. i Porządku Publicznego.

Krotoszyn, dnia 21. października 1931 r.

Starosta Powiatowy: (—) Krykiewicz.

L. dz. 4090/31.

—o—

Dział nieurzędowy.

Jednolitą i zgodną akcję walki z bezrobociem

zainicjonowano na zebraniu
u J. Emin. Ks. Prymasa dr. Hlonda.

Potrzeba zgodnej i jednolitej akcji podyktowała władzom kościelnym i rządowym ścisłe porozumienie w przygotowaniu walki z bezrobociem. Zainicjonowaniem tej akcji było wczorajsze zebranie w pałacu prymasowskim, na które przybyli reprezentanci władz kościelnych, najwybitniejsi przedstawiciele społeczeństwa wielkopolskiego bez różnicy zapatrywań politycznych, przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, przedstawiciele sfer gospodarczych, oraz wojskowych itd. Zebrali się jednym słowem w liczbie około 200 osób ci wszyscy, których stanowisko i autorytet społeczny predestynują do zajęcia się sprawą bezrobocia tym najgroźniejszym problemem kryzysu gospodarczego.

Zebraniu przewodniczył J. Emin. Ks. Prymas Hlond, który wygłosił również inauguracyjne przemówienie. Dostojny Pasterz podniósł, że władze kościelne, inicjując walkę z bezrobociem, kierowały się potężnym apelem Jego Świętobliwości Ojca Świętego, który w ostatniej swej encyklice wskazał na potrzebę łagodzenia strasznych skutków kryzysu gospodarczego. Ze względu na celowość walki z bezrobociem J. Em. Ks. Prymas uzgodnił akcję władz kościelnych z podobną akcją państwową, na czele której stanął w naszym województwie p. wojewoda Roger hr. Raczyński. Wynikiem tego porozumienia ma być Wojewódzki Komitet do Spraw Bezrobocia, którego protektorami są J. Em. ks. Prymas Hlond, wojewoda Raczyński, i gen. Dzierżanowski. Ks. Prymas w swem przemówie-

niu jasno podkreślił, że uzgodnienie akcji do walki z bezrobociem wymaga u ludzi dobrej woli maksimum taktu i rozważli. Sprawa jest zbyt poważna, aby obecnie pamiętać o dzielących nas różnicach i dlatego J. Em. Ks. Prymas, inicjując zebranie w pałacu prymasowskim, chciał położyć nacisk na potrzebę bardzo ścisłej koordynacji wysiłków ludzi dobrej woli.

Następnie zabrakł głosu wojewoda poznański Roger hr. Raczyński, przedstawiając powagę chwili i wskazując na to, że już w zeszłym roku w mniejszym zakresie z jego inicjatywy prowadzono na terenie województwa akcję walki z bezrobociem. W bieżącym roku Wielkopolska niemniej od ośrodków przemysłowych jest dotknięta klęską bezrobocia, jako skutkiem ogólnoświatowego kryzysu gospodarczego. Powaga chwili wymaga doskonałego zespolenia wysiłków całego społeczeństwa nad zaradzeniem złu, stąd doniosłość akcji walki z bezrobociem, ugnionej między Kościołem i państwem jest olbrzymia.

Dyrektor biura Naczelnego Komitetu do Spraw Bezrobocia p. Rutkowski w dłuższym przemówieniu podkreślił, że wobec ostrych przejawów kryzysu gospodarczego czynniki rządowe liczą się z możliwością wzrostu ilości bezrobotnych wraz z ich rodzinami do liczby miliona osób. Na cel akcji łagodzenia skutków bezrobocia potrzeba około 60 milionów złotych, których oczywiście państwo zmobilizować nie może. Częściowy ciężar akcji walki z bezrobociem spada więc na społeczeństwo które winno jednak pomoc dla bezrobotnych traktować nie jako odruchowy przejaw miłosierdzia lecz jako trwały na pewien okres czasu wysiłek. Trwałość bowiem i planowość tej akcji warunkują jej skuteczność.

Dyrektor „Caritasu“ ks. Wołkowski odczytał następnie regulamin Komitetu Wojewódzkiego, który wywołał ostry sprzeciw, zaproszonego również na wczorajsze posiedzenie w pałacu prymasowskim p. senatora dr. Seydy. P. senatorowi Seydzie nie podobało się, że regulamin powołuje się w pewnych miejscach na paragrafy regulaminu Rady Ministrów oraz, że opiera się na szerokim udziale władz. Mówca zastrzegł się, że bez przemyslenia nie może regulaminu tego zaakceptować.

P. senatorowi Seydzie odpowiedział J. Em. ks. Kardynał Hlond, stwierdzając, że każdy ma niczerą nieskrępowaną możliwość zapoznania się z regulaminem i może w ciągu trzech dni oświadczyć się albo za przystąpieniem do zgodnej akcji walki z bezrobociem, albo przeciw.

Następnie odczytano skład władz wykonawczych Komitetu Wojewódzkiego.

Prezydium honorowe: składające się z Prymasa Polski Jego Eminencji Księdza Kardynała Hlonda, Wojewody Poznańskiego R. Raczynskiego i Generała Dyw. Dzierżanowskiego jest protektorem całej akcji Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Bezrobocia.

Komitet: Przewodniczący p. wojewoda hr. Raczynski; wicewojewoda Kaucki, J. Eksc. ks. biskup Laubitz, J. Eksc. ks. biskup Dymek, Prezydent Barciszewski, Sekretarz dr. Maćko, naczelnik wydziału pracy i opieki społecznej. Zastępca sekretarza ks. Wołkowski, dyrektor Zw. „Caritas“.

Wydział Wykonawczy: Wojewoda hr. Raczynski, wicewojewoda Kaucki, J. Eksc. ks. biskup Dymek, ks. prałat dr. Tarczak, pułkownik Więckowski, prof. Ohamowicz, p. Skarzynski ze Sławia.

Sekcje: 1. Sekcja pracy: prezes dr. Mroczkowski, wiceprezes insp. Kowalik, 2. Sekcja niesienia pomocy bezrobotnym: prezes dr. Maćko, nac. wydz. pracy i opieki społecznej, wiceprezes ks. Wałkowski, dyr. Związku „Caritas“, 3. Sekcja dożywiania dzieci: prezes kurator dr. Namysł, I. wiceprezes p. Wanda Chłapowska, II. wiceprezes p. dr. Różycka.

Komisja rewizyjna: Prezes Najwyższej Izby Kontroli Zawadzki, Seweryn Samulski, ks. Olgierd Czartoryski, Walenty Pawlak, dr. Stark.

Sekretariat generalny: Sekretarz dr. Maćko, nac. wydz. pracy i opieki społ. Zastępca ks. Wałkowski.

Jak widzimy skład czynników wykonawczych Komitetu opiera się na współdziałaniu wysokich dostojników Kościoła z władzami państwowymi, samorządowymi i z reprezentantami społeczeństwa. Komitet Wojewódzki do Spraw Bezrobocia zrzesza więc w swym składzie w najszerszym znaczeniu społecznym wszystkich ludzi dobrej woli, których wezwał do współdziałania w swym pięknym wczorajszym przemówieniu J. Em. ks. Prymas Hlond. To też zebrani przyjęli skład Komitetu długotrwałymi oklaskami.

Nieniły jednak zgrzyt wniosły nowe uwagi p. senatora Seydy, który zebraniu samemu i składowi Komitetu zarzucił jednostronność.

J. Em. ks. Prymas Hlond zaznaczył wobec tego, że obecność w Wydziale Wykonawczym dwóch biskupów gwarantuje Komitetowi pełną bezstronność i możliwość kooperacji innych jeszcze członków Komitetu. Zebrani oświadczenie Dostojnego Pastora przyjęli oklaskami. Ks. Prymas solwował zebranie życzeniem zbożnej i owocnej pracy dla Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Bezrobocia.

Autorytet Kościoła i J. Em. ks. Prymasa który jest protektorem Komitetu, oraz energia p. wojewody Rogera Raczynskiego, który przyjął na siebie trud kierownika akcji wykonawczej Komitetu dają pełną rękojmię, że walka z bezrobociem w naszym województwie będzie skuteczną oraz ukoji niejedną ból i usunie niejedną przejaw nędzy.

O roku ziemniaczanym.

Wobec wykrywania w jesieni tegoż roku dalszych ognisk raka ziemniaczanego Wielkopolska

Izba Rolnicza zwraca wszystkim rolnikom uwagę na niebezpieczeństwo dla rolnictwa, jakie powstaje przez rozpowszechnianie się raka ziemniaczanego. Odkryte nowe ogniska przewleczone zostały z sąsiednich ognisk. Ogniska te znajdują się najczęściej w ogródkach przy domach, gdzie warunki specjalnie sprzyjają rozmnażaniu się raka (wilgotność, brak płodozmianu, wyrzucane odpadki i odchody) oraz na kopczykach. Przewleczenie raka ziemniaczanego do szerszych okolic grozi przede wszystkim eksportowi ziemniaków nie tylko zagranicę, ale także do innych dzielnic, a jako skutek zmniejszonego zbytu, spowoduje obniżkę cen na ziemniaki.

Najracjonalniejszą obroną przeciwko rakowi ziemni. jest uprawa odmian rakoodpornych, które podaje Ministerstwo Rolnictwa w osobnym zestawieniu. Ministerstwo Rolnictwa wydało poza to rozporządzenia z dnia 9. II. 1928 i 21. V. 1929, które skutecznie zwalczają mają rozszerzanie wzgl. powtarzanie się raka ziemni. Wielkopolska Izba Rolnicza apeluje dlatego do wszystkich rolników, ażeby usilnie przestrzegali zarządzeń wydanych przez Starostów na podstawie rozporządzeń Ministerstwa Rolnictwa. Przedewszystkiem ażeby zważali, by z miejscowości zaręczonych nie wozono do ich gmin ziemniaków podczas przeprowadzek, dotyczy to przede wszystkim ludzi dominialnych, którzy winni swe stare ziemniaki zostawić na miejscu; w zamian za nie można im wydać z własnych zapasów kartofle zdrowe. Z ogródków przy domach należy wyrzucić uprawę ziemniaków na pola dalsze, na których płodozmian zmniejszy niebezpieczeństwo raka ziemni. W interesie właścicieli ziemskich jest zaopatrzenie ludzi swych w odmiany rakoodporne i przestrzeganie, ażeby żadnych odmian nieodpornych w ogródkach, mianowicie w miejscach wilgotnych, nasyconych gnojówką itp. nie uprawiano. Jedno ognisko w ogródkach powoduje ogłoszenie całego majątku jako zagrożonego i jego zamknięcie dla wywozu ziemniaków. Z plantacji ziemniaków należy rychło usunąć ziemniaki chore (kędzierzawka, czarna nóżka itp.) i zdegenerowane, które prawdopodobnie najprędzej ulegną zarazie. Przy ludziach dominialnych można ewtl. w kontraktach zastrzec się przeciw przywożeniu nieznanych lub nawet podejrzanym ziemniaków.

Tylko energiczne zwalczanie raka ziemniaczanego może przeszkodzić dalszej katastrofie.

Rozporządzenia urzędowe same nie usuną niebezpieczeństwa, o ile gospodarze i ziemianie lekceważą będą sprawę raka ziemniaczanego i z własnej inicjatywy nie zabiorą się do przeprowadzenia systematycznego środka ochronnych.

WIELKOPOLSKA IZBA ROLNICZA.

Emigracja do Brazylii (Kolonja „Orzeł Biały“).

Najbliższy transport osadników na kolonję „Orzeł Biały“ w Esprito Santo, wyruszy z Warszawy dnia 24 października r. b. Emigranci przygotowani do wyjazdu na ten transport, winni przybyć do Warszawy na dwa dni przed odejściem tegoż (22 października r. b.).

Zaznaczamy, że emigracja osadnicza na tereny tej kolonji nie podlega żadnym ograniczeniom ze strony władz polskich i brazylijskich.

Wszelkich informacji w sprawie kolonji „Orzeł Biały“ i zgłoszenia na wyjazd rodzin osadniczych przyjmuje Centrala Syndykatu Emigracyjnego, (Warszawa, Marszałkowska 124), wszystkie Oddziały i Agentury prowincjonalne, oraz Towarzystwo Kolonizacyjne (Warszawa, Świętokrzyska 17.)

Ceny kart okrętowych do Ameryki Północnej.

Nawiązując do podanych, w poprzednich numerach cen kart okrętowych do Stanów Zjednoczonych i Kanady, wyjaśniamy, że za dzieci do 1 roku, opłata wynosił dol. 5.50, albo zł 49, a nie, jak było poprzednio podane dol. 5 lub 45 zł. Cena kart okręt. ważnych z Wilna wynosi, tak, jak z pozostałych miast Polski dol. 116.50, albo 1.038 zł na pospieszne okręty dol. 121.50, albo 1.038 zł. Ceny podane w poprzednich numerach z Wilna dol. 118.50 na okręty zwykłe i dol. 123.50 na okręty pospieszne — są nieaktualne.

Z działalności Miejskiego Komitetu do Spraw Bezrobocia.

Po ostatnim plenarnym posiedzeniu Miejskiego Komitetu do spraw bezrobocia odbyły swe posiedzenia komisje finansowa i aprowizacyjna.

Komisja finansowa podzieliła miasto na poszczególne okręgi celem ułatwienia przeprowadzenia kwesty. Okręgi te przydzielono poszczególnym towarzystwom, które zobowiązały się przeprowadzić zbiórkę najpóźniej do 30. bm.

Komisja aprowizacyjna obradowała nad kupnem prowiantów oraz nad wybudowaniem nowego kotła.

Panie ze Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, pod przewodnictwem p. majorowej Radomskiej, rozpoczęły zbiórkę starej odzieży i obuwia pod domach.

Apelujemy gorąco do obywatelstwa miasta Krotoszyna, ażeby tę tak bardzo ciężką pracę paniom ułatwiło, przygotowując zczasu odzież do oddania.

Nie obeszło się niestety w tej nawskroś humanitarnej, społecznej i państwowej pracy bez niemiłych zgrzytów. Pewna, na szczęście nieliczna grupa chronicznych malkontentów poczęła domagać się założenia komitetu parafialnego. Na szczęście rozsądek zwyciężył i nie doszło do zawiązania drugiego komitetu o tych samych celach. Sprawę tę rozstrzygnął ostatecznie regulamin Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Bezrobocia, uzgodniony pod każdym względem przez władze kościelne i państwowe.

O.

Kronika miejscowa.

— Z posiedzenia Rady Miejskiej. Rada Miejska odbyła pod przewodnictwem prezesa p. prof. Sujaka w poniedziałek dnia 19. X. 31 r. ciężkie i chwilami bardzo burzliwe posiedzenie. Na wstępie wprowadził p. burmistrz Fenrych w urząd nowo wybranego członka Magistratu p. Dyr. Hasińskiego, którego, z powołaniem się na już złożoną swego czasu w Wolsztynie przysięgę służbową, zobowiązał podaniem ręki.

Kilka mniej ważnych punktów przyjęto bez dyskusji. Dopiero przy przedłożeniach podatkowych ożywiła się dyskusja, która miejscami przybrała nie bardzo przyjemną formę. Długo, bo przeszło godzinę, zajmowali się panowie radni kwestją, czy wogóle nad przedłożeniami podatkowymi obradować, czy odesłać je ponownie bez dyskusji do komisji budżetowo-financejowej. Zawinił dużo w tym wypadku referent, który wynik obrad obu wydziałów poprzedził osobistymi poglądami na stan rzeczy, poglądami nie będącymi zawsze zgodnymi z uchwałami wydziałów. Z ust radnych padały

ostry słowa krytyki na obecne nadmierne obciążenie podatkowe, niemniej jednak rozbrzmiewała nuta odpowiedzialności za gospodarkę miasta.

W rezultacie uchwalono wszystkie przedłożenia w myśl propozycji Magistratu.

Na zakończenie wywiązała się obszerna dyskusja na temat, które sprawy radni miejscy wykonywać winni honorowo a za które mogą żądać zapłaty? Z dyskusji tej nie wyciągnięto konkretnych wniosków i sprawę odłożono na później aż do nadjęcia odpowiedzi z Województwa, dokąd fakt konkretny zainteresowany skierował. Posiedzenie trwało od godziny 6-tej nieomal do 10-tej.

Niesmak i zgrzyt wywołał u wszystkich obecnych bez wyjątku zarzut uczyniony przez p. radnego S. bez namysłu i bez uzasadnienia pod adresem Magistratu, że tenże przedstawia sprawy nieściśle, chcąc uzyskać korzystne dla siebie uchwały. Zarzut ten odparł z miejsca p. burmistrz Fenrych a p. przewodniczący powołał p. S. do porządku. P. S. zarzut cofnął, lecz uczynił to we formie niesmacznej.

Nietylko Magistrat ale i Rada Miejska wyciągnąć winna z powyższego faktu odpowiednie konsekwencje. Bezmisyłne zarzuty i insynuacje bowiem nie mogą mieć harmonijnej współpracy Magistratu i Rady Miejskiej, tak bardzo dla dobra miasta potrzebnej.

S.

— W poniedziałek 26. b. m. artyści teatrów „Polskiego” i „Nowego” którzy ostatnio grali w Krotoszynie z wielkim powodzeniem „Hiszpańską Muchę” — wystąpią w sali Hotelu „Wielkopolskiego” o godz. 8 wiecz. z głośną komedią „ROXY”.

ROXY to wspaniała parodia amerykańskiego, małomiasteczkowego życia, obtemperowana mistrzowsko przez Connera. Pierwszorzędną obsadą składającą się z czołowych artystów poznańskich p. p. Sarneckiej, Sachnowskiej, Zarskiej, Długoleckiej, Grzymalanki, Bystrzyńskiego, Piotrowskiego, Fiszer, Drewicza i Sojeckiego podnosi wartość sztuki, która w Poznaniu cieszyła się niebywałym powodzeniem.

Popołudniu tegoż dnia o godz. 4 zespół odegra „Zemstę” — Fredry, dla młodzieży i starszych.

Przedsprzedaż biletów w cenie od 1—4,— zł. u p. Stanikowskiego.

Kronika policyjna.

Na jarmarku przychwycono za różne kradzieże 5, pomiędzy tem 2 kobiety. Również aresztowano 1 kobietę pozamiejscową, która sprzedawała na targu podrabianą sacharynę. Dnia 19. bm. skradziono Feliksowi Matele z Lutogniewa 2 pierzyny i różne ubrania ze strychu. Sprawców nie wykryto. Policja jednakowoż jest już na tropie sprawców. Dnia 20 bm. skradziono 2½ ctr. zboża i towaru na szkodę Józefa Kaczały z Krotoszyna. Sprawców wykryto i oddano do ukarania. W nocy z 21 na 22 bm. skradziono 6 ctr. pszenicy i ubrania u Pluty Jana gospod. z Konarzewa. Dnia 22 bm. skradziono z ulicy i rower p. Strasburgerowi Rudolfowi.

Wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne.

za czas od 11. X. 31 r. do 17. X. 31 r.

W powyższym czasie zachorował na błonicę w Smoszewie 1, zmarł na gruźlicę w Krotoszynie 1, zmarł na błonicę w Raciborowie 1.

Zgony:

Mieczysław Zaremba lat 7 z Krotoszyna, Piotr Kula robotnik lat 34 z Krotoszyna, Antoni Szostak robotnik lat 68 z Krotoszyna, Zuzanna Paluszkiewiczowa wdowa lat 79 z Krotoszyna, Józef Opielewicz rzeźnik lat 59 z Koźmina, Katarzyna Ostojowa lat 41 z Krotoszyna ul. Koźmińska 40.

Licytacje przymusowe.

W czwartek, dnia 29 października br. o godz. 10-tej w **Dobrzycy** u Józefa Rogowskiego sprzedawać będę najwięcej dającemu za gotówkę: **1 centryfugę.**

O godz. 10-tej w **Dobrzycy** u Wojciecha Cierniaka **1 szafę do rzeczy.**

O godz. 11-tej w **Dobrzycy** u Hr. Stefana Czarneckiego **6 stogów** z żytem w Nowym-Świecie i **2 stogi** z pszenicą nad drogą do Sośnicy, zbiórka mających chęć kupna na moście przy parku.

O godzinie 1-szej w **Sośniczynie** u Wawrzyna Matysiaka **1 bryczkę, 3 świnie, 1 jałówkę i 1 krowe.**

O godzinie 2-giej w **Sośniczce** u Kazimierza Szuberta **1 radio - aparat i rower damski.**

O godz. 3-ciej w **Bugaju** u Hr. Zygmunta Czarneckiego **2 powozy, 9 żrebaków, 6 koni cugowych, 1 traktor, urządzenie garnituru wraz z biblioteką, szafę do broni wraz z różnymi przyborami, oraz 7 różnych fuzji i urządzenie holu.**

(—) GLEMA

komornik sądowy w Koźminie.

1 skład

nadający się na każdą branżę, specjalnie na oberżę i kolonjalkę, oraz 2 pokoje kuchnia i spiżarnia od zaraz do wydzierżawienia.

Oferty: Drukarnia Przemysłowa.

W poniedziałek dnia 26. bm. Hotel Wielkopolski o godzinie 8 wieczorem
TOURNÉE ARTYSTYCZNE

z udziałem wybitnych artystów poznańskich
P. P. Jadwigi Sachnowskiej, Klary Sarnockiej, Eugenii Zasemplanki, Zofii Zarskiej, Adama Bystrzyńskiego, Maksymiljana Plotrowskiego, Stanisława Flisiera, St. Dzwileza oraz Sołkiego Stefana,

Głosna
Nowość **ROXY**

Wesoła komedia w trzech aktach
Reżyser: Adam Bystrzyński.

Ceny miejsc od 1,- zł do 4,- zł. Program przy kasie.
Bilety wcześniej nabyć można w księgarni A. Stanikowskiego.

Przedstawienie popołudniowe o godzinie 16-tej.
po cenach najniższych od 50 gr do 1 zł.

Arcydzieło literatury polskiej

ZEMSTA

komedia w 5 aktach Aleks. hr. Fredry.

Reżyser: Adam Bystrzyński.

Sprzedaż drzewa z lasu miejskiego

W piątek, 30 października br. o godzinie 9-tej przedpoł. odbędzie się w Hotelu Wielkopolskim przy Małym Rynku sprzedaż drzewa a mianowicie:

szczap, wałków, pieńków, drągów z trzebieży (świeżych) nadających się na płocieniec oraz dębowych słupków do plotów.

Miejski Urząd Leśny.

STEINMETZA CHLEB GRACHAM

Wysoko gatunkowa RAZÓWKA PSZENNA, najlepszy pełnowartościowy chleb ks. KNEIPP'A oraz
STEINMETZA CHLEB ŻYTNI
czysta razówka żytnia.

Pobudzający apetyt!

Smaczny!

Zalecany przez wielu lekarzy!

Nieodzowny dla Turystów!

Prawdziwy tylko z znakiem towarowym „STEINMETZ”, który jest umieszczony na chlebie i opakowaniu!

Wypiekany w piekarni!

K. KOPYDŁOWSKIEGO, KROTOSZYN MAŁY RYNEK nr. 8.